

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

<p>РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, П. пов. Конто почт. шваб. 143.322. Адреса для телеграм: «Діло», Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рухомців не звертається.</p>	<p>ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 450 зб. За границю: В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. ф. ф. італій 750 л. швейцарських 750 ш. фр. швейцарських 3 ш. фр. Чехословаччини 30 ч. к. Румунії 150 лей, Болгарії 750 л. Австрії 750 ш. — Зміна адреси 1 год.</p>	<p>В СПРАВІ ОГолошень ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.</p>
---	---	--

3 нарад соймових комісій.

Сойм має право анулювати декрети президента. — Промова посла Васильчука в дискусії над бюджетом мін-ва внутр. справ. — Протест представників нац. меншостей в адміністраційній комісії.

Варшава, 24. листопада 1926.

Сьогодні передполуднем соймова конституційна комісія радила в справі способу анулювання соймом пресового декрету у зв'язи з внесенням соймових клобів. У цій справі є значна різниця думок між ріжними клобами.

Після того, як пос. Гломбінський узяв назад свою резигнацію з головодства комісії, провідник пос. Полькевич заявив, що з уваги на істину ст. 44 конституції, порозумівши з маршалком сойму, засягнув опінії в цій справі у професора університету: Яворського і Цибіховського.

Проф. Яворський дякує за виявлене довіря і заявляє, що як член Правничої Ради не може видати опінії на зазив, спрямований тільки до нього — відповідно до регуляційного нарад Правн. Ради. З тої причини він вислав свою опінію 23-го ч. м. на руки міністра справедливості як голови Ради на розгляд, повідомляючи його одночасно про зміст листу, висланого до провідника конституційної комісії.

Після того провідник відчитав опінію в цій справі проф. Цибіховського, який заявився за тим, аби анулювання президентського декрету відбулося у формі закону, який то шлях вибрав і сойм.

По відчитанню того листу виявилася спершу дискусія формальна, а потім мериторична, в якій забирало голос багато послів. Дискусія виявила однодушність послів у цій справі, що знайшло свій вислів у одногласно прийнятій резолюції. Резолюція стверджує, що сойм має право в кожному часі анулювати президентські розпорядки при допомозі випадного закону.

Найближче засідання комісії для розгляду інших справ скличе пос. Гломбінський в половині найближчого тижня.

Для 23. ч. м. на засіданні бюджет. комісії розглядають бюджет міністер-

ства внутрішніх справ. Промовляли опозиційно представники клубів ЗЛН, Пяста і ХД. Також представник ППС. не був вдоволеній з господарки мін. Складовського. Промовляли ще пос. Грінбави (Жид. Клуб), посла Хлопського Союзу і Визволення, а вкінці виголосив опозиційну промову пос. Васильчук (Україн. Клуб), який доказував, що політика уряду не змінилася, хоч змінено двох воєводів, а старостів ніде не змінено. Програма нинішнього уряду не ріжниться від програми бувш. міністра Стан. Грабського. Ця політика старастя знищити український елемент. Бесідник торкнувся справи самоврядних законів, поліційних відносин, обіжника про горожанство і т. д. Вкінці заявив, що Українці мусять загострити своє опозиційне відношення супроти уряду і виключають усяку можливість дискусії в бюджетових справах.

На засіданні соймової адміністраційної комісії раджене даліше над самоврядними законами. Обговорювано справу виборної ординації до повіт. рад. Представник правительства дир. самоврядного уряду Вайсброт заявив, що уряд хоче взяти участь у працях комісії та що міністр внутр. справ цього тижня ясеу своє становище до самоврядних законів. Пос. Єрмич (Білорусин) поставив внесення відложити засідання до часу предложения друків членам комісії. Коли це внесення відкинуто, пос. Єрмич відчитав заяву іменем усіх національних меншостей, у якій вони протестують проти подання регуляцій і заявляють, що з уваги на те представники нац. меншостей братимуть участь у засіданні лише в характері інформаторів, а не візьмуть участі в голошуванні. Засідання — на їх думку — є неформальне і як таке не має права ухвалювати нічого.

Комісія після того постановила обмежитися до дискусії, а голосування відложити до найбл. засідання.

бритійської держави, промова прем. Болдуїна. Він зазначив, що присутність у Лондоні делегатів доміній і дух конференції дає Англії нові надії. Постанови, ухвалені конференцією, то оживляюча течія, яка заповнить всі закутки держави.

Німецький парламент.

Берлін, 24. листопада 1926.

Наниншньому засіданні райхстагу прийнято німецько-французьку угоду в справі басейну Саари, німецько-польський договір у справі управління взаємин на хордоні і заляниці угоду між Німеччиною, Данією і Польщею. Пос. Бредт (Хліб. Зєднання) і гр. Ревентлов (гітл.) критикували політику Штрессмана. В зв'язи з політичною дєбатю, яка зачинається в райхстагу, комуністи і гітлерівці поставили два внесення на висловлення недовіри міністрові закордонних справ Штрессманові. Комуністи в інтерпелляції закидають урядові, що без відома парламенту закупив із держ. фондів правий часопис „Дайтше Альб. Цітг.“, щоби при його помочі прислужувати собі громадську думку. Інтерпеллянти домагаються вияснення з приводу надуживання бюджетових повноважень відповідальними послами.

Револуція в Альбанії.

Білгород, 24. листопада 1926.

Дня 20. листопада ц. р. між католіками півн. Альбанії вибухла революція, пригатована і zorganizована бувш. офіцерами уряду Фанолі на спілку з кат. священиком Тсакко. Револуціонери хотіли заволодіти півн. Альбанією. В перших двох днях католики побідили відділи альбанської жандармерії. Тому, що революція поширювалася, уряд вислав більші відділи жандармерії і вони виперли повстанців у гори. Думають, що повстання інспірував із закордону Мустафа Крой і Гасан Прістіна. Вони рахували на поміч православного і музудманського населення середньої і півд. Альбанії. Але населення це осталося вірне урядові Ахмета Бея Зогу.

Арештування виконавців нападу на пошту в Кросні.

Кросно, 24. листопада 1926.

Вночі з 11. на 12. жовтня ограблено тутишню пошту. Свідство ведено так, будьто би напад виконали „теоретична бошка“. Однак виявилася безосновність таких здогадів. Увчора арештовано виконавців нападу на пошту, а саме: Яна Скобішського, Єнджея Кушераха і Владислава Барана. Крім них арештовано батьків Кушераха та брата і сестру Барана, як підозрілих у співучасті в грабунку. В арештованих закладено часті грошей з крадіжки, а то \$190 зб. і 322 долари та різні річч, куплені за крадені гроші. Арештованих після передання вступного свідства передають суду.

Біржа.

Гроші.

Долар у приєднатих оборотах 899—900.

Кр сін помер.

Лондон, 24. листопада 1926.

Більшовицький амбасадор Красін помер тут учора.

Чемберлен про взаємини Англії з СРСР.

Лондон, 24. листопада 1926.

Відповідаючи в палаті громад на питання в справі англійсько-більшовицьких взаємин, Чемберлен сказав ч. м.: Я виразно ствердив перед більшовицьким шарже д'афер, що протанглійська більшовицька пропаганда з основного перешкодою покращання англійсько-більшовицьких взаємин. Олісдя Чемберлен висловив жаль з приводу смерті Красіна.

Стр.ча Чемберлена з Бріаном.

Лондон, 24. листопада 1926.

На грудневій сесії Ради Ліги Націй Чемберлен застерігав Вели-

Британію. По дорозі до Женеви Чемберлен поступив до Парижа й обговорить із Бріаном питання біжучої європейської політики. В Женеві Чемберлен приватно конферуватиме зі Штрессманом.

Замкнення конференції доміній.

Лондон, 24. листопада 1926.

Вчора замкнено конференцію бритійської імперії. Після промов прем'єрів поодиноких доміній, які признали велику вагу конференції для

Код. скар. „Оно“ Пр. 534/20. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej Sąd okręgowy karowy we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, że treść artykułu umieszczanego w czasopiśmie „Оно“ № 259 (10036) z dnia 21. listopada 1926 pod tytułem: „Слова Чемберлена о взаимности“ (Słowa Чемберлена o wzajemności), wstęp a) i między słowami „inter a) i między słowami „ich kłótnia“ do „Za to“, (wstęp c) od słów „ich kłótnia“ do końca artykułu zawiera znamię, że z 1926 roku, dnia 22. listopada 1926 i w tym dniu wydana kłótnia

jest naprawiedliwiona i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 pkt. 2, zaka z dalzego rozpowszechniania pisma drukowanego. Zarazem wydał mu nakaz odwołania redaktorowi tego czasopisma, by ostatecznie niniejsze umieszczenie bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwodzie stronie. Niewykonanie tego nakazu postępił za sobą nakaz przeważnia z § 21 ust. 2, druk. z 17. XII. 1862 Dz. p. p. №. 6 ex 1863 t. j. zawiadzenie za przekroczenie na atkuwag do 400 zł. — Lwów, 22. listopada 1926. — Havel.

Нова нота — стара пісня

Львів, 24. листопада 1926

Варшавський посол Радянського Союзу Войков вручив 20. листопада польському міністрові закордонних справ відповідь на ноту польського уряду з 23. жовтня в справі литовсько-радянського гарантійного пакту. Нота визначається дуже спокійним тоном і незвичайно оглядним укладом: У ній між иншим сказано на самому початку:

„По думці арт. 3. рижського трактату, радянський уряд зряє всіляких прав і претенсій до земель, що положені на захід від усталеної в арт. 2. тогож трактату границі“.

Інша справа з литовсько-польською границею. В ноті підкреслено, що союзний уряд зобов'язався визнати всяке порозуміння щодо границь, чи краще спірних територій між Литвою і Польщею, якщо до такого прийде. Однак дотепер такого порозуміння не було, ніхто союзного уряду про нього не повідомляв, навпаки — Литва заявила, що спір по нинішній день не поданий. Щож до постанов ради амбасадорів у тій справі, то вони союзного уряду в нічому не ають і до нічого не зобов'язують, тим більше, що не признає тих постанов і Литва.

Та це місце ноти для нас найменше цікаве. Цікавіший даліше вгорі наведений вступ про вірне та буквально зберігання арт. 3. рижського трактату, а крім того саме закінчення ноти.

„Уряд СРСР, рівночасно заявив — стоїть у ноті — що підписуючи 28. вересня трактат (про неагресію) з литовським урядом, не мав у ніякому випадку наміру піддати в сумні арт. 2. рижського трактату, що астановлює границі між СРСР і польською республікою. При тій нагоді союзний уряд не раз заявив, що не змінив бажання народів СРСР. є жити в мирі та приязні з всіма иншими народами і що ширші їх змаганням є наладжати приятельські взаємини з польським народом“.

Словом — усе як в ідилії. Колиж до того додати коментарі до наведеної ноти, що появилася в офіційно-московського союзного уряду „Известиях“, то прийдесть хіба ствердити, що між Польщею і СРСР твориться насправду якась політична ідилія. А в тих коментарях говориться ні більше ні менше тільки те, що вимина нот між Польщею і СРСР має ту добру сторону, що нищить бар'єри, які бажали будувати між обома сусідніми державами чужі, посторонні чинники, яким залежить на сіянні неготи. Союзний офіційоз висловлює далі глибоке переконання, що пакту про неагресію між Литвою і СРСР не можна аважати в ніякому випадку спрямованим проти Польщі та стверджує, що союзний уряд має ширшу волю довести до якнайліпшого, сусідського співжиття між народами СРСР і польським народом.

Коліж пригадати собі до того ще пропозицію тогож Войкова в імені союзного уряду на закінчення пакту про неагресію, аручену недавно польському урядові, то виявляється, що більшовики прямиють, як звичайно і в кожній ноті, всілякі сили до згоди, мира і приязні з Польщею, перестерігаючи при тому аж до самозабуття кожну букву рижського пакту про польсько-радянські границі. Але що з того, що вони так заявляють прагнуть не тільки мира, але й приязні і миротворч. та понякі наміри все — нов-

і сльозок зміна, що все, що написав п. Наке-Накеский у своїй книжці „Салто Мораль“, є негідне з пристрастю, бо при вул. Осоловських був людина, але його власником була п. Павліна Гед, яка тепер живе в Будапешті, а він ту справу доверив жінці, бо заручився цією жінкою. Не є гідне з пристрастю, щоби за п. Басарабова мала людина у Соколі при вул. Тараконській, бо він сам відмовився від посади і до своїх кореспондентів у Соколі і ствердив, що в Соколі не було нікого Басарабова, ні на вул. Тараконській ні було нікого людина. Крім того сльозок звернувся до тодішнього комісара поліції Кайдана і цей переконаний дуже строго сказав в тій справі, але з негідним вислідом. Сльозок сказав, що виганяє п. Наке-Накеского, коли він звернувся до нього в тій справі.

Розправа замкнена. Коли заступник обласного прокурора почав говорити по українськи, аспірація з протестом п. Наке-Накеский, щоб промовити по українськи, тоді Горюхов радить. Дукет, що це не його справа, а коли присяжні судді розуміють по українськи, то промовити має право в тій справі. По д-рі Ганкевичу промовити по українськи, що виконується передовсім на великого польського письменника і закону йому, що він оповідає польське і т. д. Щодо Басарабова, то його клієнт діла у добрій вірі, тим більше, що оповідає на кореспондентів „Газети“ (Поран-ой) і „Всего Нов-ого“, яких родина померлого не хотіла до відомості. В реалі адвокат д-р Ганкевич збив усі ті закони оборони, зазначуючи, що тепер можуть стати не тільки в обороні чести своєї клієнта б. п. Олега Басарабова, але і в обороні одного з найкращих синів Польщі Жеромського, якого в такій негуманній спосіб закатав обласний суд в його обороні.

Присяжним суддям поставлено два питання: 1) Чи винен обвинувачений, що написав і видрукував брошуру, фальшиво обвинувачуючи Ольгу Басарабову, так, що він помилує її добу славу? 2) На випадок затвердження першого: Чи обвинувачений переніс доказ правди? Присяжні б тільки голосами потвердили вини обвинуваченого (перше питання). З уваги на те трибунал ухвалив ухвалюючий вирок щодо Наке-Накеского.

Пам'ятайте, що всякі збірки на лагробник на могилі І. Франка гребя посилати до Центробанку (Львів, Ринок ч. 10. І. пов.) на шадничу книжечку ч. 7910.

Зі спорту.

Біг наспростець Україна-Університет (4:1) (2:0).

Дня 21. листопада ч. р. організувало спорт. Т-во „Україна“ третій міжлюбний біг наспростець з нагородами. Ідеальні атмосферичні умови, кінець спортивного сезону на площах та цілком гарні нагороди стегнули на площу С.-Батка доволі велике число українських спортсменів (прихильників спорту). Відчувалося велике зацікавлення бігом, бо до бігу зголошувалися чи не найкращі наші бігуни, крім Борусевича, який служив при айську. Учасників поділено на старших та молодших, а старших ще на три групи: легко-атлетичну і кобурну. До бігу зголошувалося 22 учасників, більшість членів України. Траса бігу для старших (3 км) була така: площа С.-Батка, через Стрийський роз'їзд в напрямі стрийського городу, подем біля спорт. т-ва „Погонь“, перетинаючи дорогу — до електрики, доріжкою через „Східні Тори“ до парку Кілійського, вулицею Стрийською на площу С.-Батка.

Точно в 10 годині розпочалися змагання. З початку учасники держаться всі разом, біжить спокійно, без ніякого напруження. Але вже по 250—350 метрах цей гурток розпадається і творить різнобарвну ленту. Проводить біжок — а за ним Борусевич — отишту учасників проводить кривою лінією Мирови. Між біжком і Борусевичем (де боротьба за першество — біжок задержує його до кінця. Перший до мети із групи легко-атлет. прибігає біжок в часі 15:30, другий Борусевич (16:04), третій зараз за другим Мирови, четвертий в дуже добрій формі і без ніякого змучення Король Іван. Із групи кобурні перший добігає до мети Кобзар в часі 15:50, що держався в часі бігу найкраще змочив учасників, як тактично так технічно: при дальній пильній бігу систематично праці легі молоденький бігун зможе осигнати доволі гарні висліди в бігах. Другий прибігає Кордуба М. Із групи молодших (траса 2,5 км) прибігає перший до мети також у добрій формі Ситко З. в часі 13:10, другий Гватейко, третій Кузлик.

Роздано II напороз. Загальний вислід бігів щодо часу та стилю, як старших так і молодших, доволі добрий, коли вважити, що під увагу нерівний терен і те, що траса бігу не була точно вимірена. Траса бігу доходила до 4 км, тому багатьом було би, щоб організатори бігів точніше вимірювали трасу та собі учасникам не приносили кривди.

На найближчу неділю організується останній в цьому сезоні біг наспростець — з нагородами. Це буде замкнення сезону

на українських площах, тому можна сподіватися, що в цих бігах візьмуть участь також наші спортсмени з провінції.

Молодий же, бо швидко доріс до тієї форми, заснований спорт. Кругом українських студентів університету (тепер під назвою „Університет“) заходила студ. Мажарушка та інших, починає прокласти жову діяльність. Того місяця мали ми нагоду вже другий раз бачити студентів-спортсменів на площі, але не як виступи, тільки як учасників змагань. Як видно, то українське студентство старється „вадрити“ інтенсивною працею те, що занедалувало поновити 10-ті, та зривається хоч в часті зі спортивними студ. товариствами інших народів.

Перша половина неділі змагань між Україною і Університетом велася дуже повільно, без ніякого життя. Видно було велику відсутність тренінгу; швидко в другій половині Україна розинула сили змаг., так, що її перемога є заслужена. Університет як молода дружина не має ні тої техніки ні тактики, що Україна але за те має дуже добрий матеріал і певно зможе при такій праці й охоті, як виказує тепер, осигнати гарні висліди у всіх ділянках спорту. На більшу увагу із дружини Університету заслугоують: Гваті, Лепкий, Гутнакський та Сієк.

К. Кузьменко.

3 нових видань.

М. Рубакін: Оповідання з царства звірів. Львів, 1926. Накл. Михайла Тараньки. Сторінок 136. Ціна 4 зол. Тішусь, як тільки довідаюся, що починається якась нова книжка для молоді наклади д. Тараньки. Ця накладка стоїть видно в гарних контактах зі світовою літературою для дітей і молоді, бо творці яких перекладає на кирилический ринку, не шодо змісту й форми річі першорядні. До цього змісту д. Тараньки своїми виданнями заповняти найкращіші прогалини нашого культурного життя. До таких прогалин належить пона до недавня недостатня вишньої літератури для дітей і молоді. Очевидно рт, що без такої літератури ціле виховання молоді просто не є виконанням.

Завдяки наклади д. Тараньки маємо вже що дати нашим дітям у руки, маємо вже змогу дати найкращого віку держати українські діти в атмосфері того, що своє, рідне, близьке, а до того направду гарне. Бо ці видання дитині теж правдивою красою щодо зовнішньої форми і щодо чистоти мови. Крім доми відчужд. Таранькові за його видання мусить бути також школа. Відколи з'явилася д. Таранькою системою книжкового навчання природознавства в школі і відколи давні підручники, виникла нараз потреба дати молоді в руки літературу, сказати би: приватну, яка живим представленням природних явищ зацікавила молоді і підготувала її до самостійної обсервації і власного думання. Такої літератури у нас не було зовсім, а в чужих мовах вона була недоступна або непедагогічна. Аж ось д. Таранькою подбав про достарчення спорту таких статей у „Світлі Дитини“ і в „Молоді України“, а описав й гарно і чепурно видання і артистично ілюстрованих книжок. Одним з таких видань є саме переклад твору Рубакіна: Оповідання з царства звірів. Це оповідання, не зовсім, не який строго науковий твір, тільки живо представлений події з життя всіх тварин звірів. Ці оповідання ставлять нас неначе в осередок якоїсь могутньої, але добре впорядкованої держави, з усіма їїми буденними людськими журбами, змаганнями, невдачами, тільки підпорядкованими строгим і безпощадним, але для всіх рівно справедливим законам життя. При читанні таких оповідань молодий хлопець чи дівчина мусить мимоволі пригадуватися і порівнювати людські діла з тими, що діється у природі, мусить творити собі якийсь погляд на те, чим і наскільки відносини між людьми є доказом вищою пошуканим людським. Ці річні подробиці з життя найістотніших тварин звертють, які зможуть значення через порівняння й упорядкування їх з іншими в одну систему, звертають очі молоді до помічання різних явищ, пори які переходились передеш байдужо і вчать думанням добувати великі несправди. Це книжка не тільки для молоді, бо при недостатні у нас цього роду популярної наукової літератури вона в силі і старшу думуючу людину зацікавити й викликати бажання точнішим студіювати пошукувати собі відповіді на ці сумніви чи загальні питання, які збудилися при читанні цих оповідань. Словом — це книжка, яка повинна мати не тільки у приватній бібліотеці того чи іншого хлопця або дівчини, але й по всіх школах, кружках, читальнях і товариських бібліотеках для ширення у нас хоч початків того знання природи, яке є власністю кожної середньої освіченої людини інших культурних країн і націй.

Д-р О. Тисовський.

Оповідки.

Український Наддніпрянський Хор під управління Петра Басенського. У складі 33 осіб вступає: Четвер 23. XI. — Жовтва. П'ятниця 26. XI. — Жовтва. Субота 27. XI. — Рава Руська. Неділя 28. XI. — Рава Руська.

„Український Національний Хор“

під управління Дмитра Котика: Четвер 23. XI. — Озерня. П'ятниця 26. XI. — Скала. Субота 27. XI. — Скала. Неділя 28. XI. — Бучач. 358 4—7

Повідомлення. Сала товариства „Наді“ (Боян) в Бережанах відрастворена. Сцена, комплект декораций і картини виконані мистцем п. Павлом Ковжуном. Перед сценою є поглиблення для оркестру. Світло газове та електричне. Всі українські сценічні імпреси, що числять на поперти української суспільності в Бережанах, зводять користуватися салею згаданого товариства. — За Управу: Д-р В. Бемко. 961 3—3

Радник Будиницький Альфред зовніт зголошється по відбір гардеробу і конієсі. — Д-р Нічка Григорій, Львів. 970 2—2

Товариство „Медична Громада“ у Львові подає до відомої інтересованим, що деканат медичного відділу львівського університету приймає подання в справі нострифікації закордонних медичних дипломів лише до 1. грудня 1926 р. — До подання належить додати: 1. метрику уродили, 2. свідоцтво зрілості, 3. диплом в оригіналі, 4. свідоцтва І, II, і III. ригорозу, 5. індекс, 6. аболототорію, 7. свідоцтво горюжанства, 8. свідоцтво приналежності, 9. відношення до польського війська, 10. квіт на заплачену в клаєстурі таксу нострифікацій. — За Виділ: Богдан Мажарушка, голова; Петро Панкевич, писар.

Скарбник Суспільно-Економічної Секції „Студентської Громади“ потверджує одержання від тов. С. Л. суми 21:50 зол. (походження доходу з корреферату з дня 21. XI. 1926). 976 1—1

Дрібні оголошення.

РУТИНОВАНИЙ, совісний адвокатський соліситатор змінити місце, можливо також до нотаріальної канцелярії. — Письма приймає Вл. М. Лемеха, нач. канц. Суду в Станіславові. 963 3—3

ІДЕАЛЬНА ПАСТА до зубів КРЕМ ПЕРЛОВИЙ Ігнатівна Львів. 956 4—7

РУТИНОВАНОГО композитора до самостійного ведення адвокатської канцелярії на провінції пошукується сейчас. — Зголошення з описом життя й устатків й устатків приймає адвокат Дмитро Мудрецький в Чесанові (Сієнськ-ов). 973 2—3

60 сот. коштує одна дощечка до чорної ками з хінського срібла у Мандія вул. Коперника 14. Проти кіля Коперник. 681 11—7

ПІОТРИВНИЙ від 1. або 15. грудня 1926. управитель Повіт. Союзу Кооператив. Вимагати: факсове теоретичне образование і кількісна практика в кооперативах вищого степеня. Платити після умов. Оферти з сінгісіалом вітє, відписами свідоцтва і документами відбуть практики надсилати на руки: Д-р Дереш Олекс, адвокат в Долині. 981 1—3

НОВОСТИ ПОСЛІДНИХ ДНІВ. Винниченко — Поворот на Україну 1:35 Васильченко — Талант 0:50 Косицький — Кони не винні 0:90 Д-р К. Левинський: Історія пол. думки 15.— Лепкий — Мотря І. 9:90 — Мотря ІІ. 9:90 — Не вбивай 0:90 — Слюта 0:90 Левинський: Листи до братів хліборобів 9.— Тобілевич — Сава Чадий 1:80 Сієнський — Архітектура старокнязівської доби 12:40 Леся Українка — У луці 2.— — Лісова пісня 1:20 — Кассандра 1:80 — Каміний господар 1:80 — Адвокат Мартин 0:50 Кухаренко-Старийський — Чорноморці 1:20 Янчук — Вихованець, комедія 1:20 Ефремів — Нечуй Левицький 3:60 Джек Лондон — Залізна п'ята 4.—

Книгарня Наук. Т-ва ім. Шевченка Львів, Ринок 10. 910 3—3

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Д-р Фелікс Ган Спеціаліст недуг легоні, серця і жолудка Львів, Городецька 46. Телесф. 834 Переслатися Рентгеном. 929 7:25

Ширіть наш часопис!

НОВИНА!

Добра Книжка

Книжка має 8 арк. друку, а в змісті 101 ілюстрацій. Це найцікавіша книжка з обсягу популярної літератури. ЦІНА 4 ЗОЛ. (з порученою поштою 4:30 зл.) До набутих 932 по всіх українських книгарнях.

Головний склад: Накладня Михайла Тараньки, Львів, Зіморонича 3

АДВОКАТ

Д-р З. В. Копистянський Куанків коло Львова

(давніше канцелярія д-ра Струсе вича). 1—2

НЕДУГИ ЛЕГЕНІВ

Чухотка легенів, є легемолана і що року, не роблячи ріжких амі, серед розу і стану, косить мільйони людей.

При поборожанню грудних недуг бронхіту апертого клячу і т. п. приписують лікар „BALSAM THIOCOLAN AGE“ який улекшує виділюваністю флегми, скріплює організм і самопочуття недержого, збільшує вагу тіла і усуває кашель.

Balsam Thiocolan Age (змарк. Корут) Рес. Мін. Публіч. Здор. Ч. 294 (296). 728 6) продають Аптики. 13—21

Найбільш упертий білс голови

УСТАЮТЬ ОРИГІНАЛЬНІ ПОРОШКИ з „КОТУ“ 728 а) 36—2

Загальні Збори

Філії Т-ва „Просвіта“ в Коломиї, відбудуться в неділю 5. грудня 1926 о 2 год. попол. в салі Народного Дому з наступним денним порядком:

1. Відкриття Зборів.
2. Відчитання попереднього протоколу.
3. Звіт Виділу: а) загальний — місто-лова, б) касовий — скарбник, в) контро-льній комісії і уділення абсолютоторі устатку-юму Виділу.
4. Ухвала додатку до вкладки.
5. Вибір нового Виділу.
6. Вибір делегатів до Львова на 25-го грудня ч. р.
7. Внески і запити.

980 1—1

Ж Позір!

Прошу переконатися, в фризирській заведе-дженні ЛЕРХЕРА, при вулиці Камі-ньської ч. 6 (біля Краківської).

Стриження панів 70 с. „Mascare“ — 70 с. Поодинокі шми о 30%. Стрижки як деінде. Об-слуга першорядна. Проситись о ласкаве 977 поперти. 1—3

КУПУЙТЕ!

М. Рубакін:

„Оповідання з царства звірів“.

Книжка має 8 арк. друку, а в змісті 101 ілюстрацій. Це найцікавіша книжка з обсягу популярної літератури. ЦІНА 4 ЗОЛ. (з порученою поштою 4:30 зл.) До набутих 932 по всіх українських книгарнях.

Головний склад: Накладня Михайла Тараньки, Львів, Зіморонича 3

дав—розвивалися і самозрозуміло, що й тепер розбіються об упертість польських керманців державного корабля. Ось "Курєр Варшавський" передає у Льондонському "Таймсу" коментарі того останнього до депеші про радянську ноту такого змісту:

Дотично депеші належить зазначити, що порівняючи дагидний тон польської ноти з 20 жовтня був наслідком острого виступу самого маршала Пілсудського. Коли радянський посол у Варшаві із сидіння з польським міністром закордонних справ, лрйшов нагло марш. Пілсудський і піднесеним голосом висловив радянському послові свою строгу догану за зміст литовсько-радянського трактату у виленьській справі. Говорив по російськи в спосіб, що найменше незгідний з конвенціональними формами дипломатичних нот. В тому самому більш-менш часі відлучено польського посла з Москви з причини слабкого адорору. Получення тих обставин ардору, здатися, вразило в Москві. Негай-но виготовлено відповідь, але вислано її швидко тепер, раз по повероті Чічерина з Одеси, де стінувся з турецьким міністром закордонних справ.

Виходить, що більшовики тим разом цілковито перепудилися алого гумору Пілсудського і забули спершу аж язика в роті. Можна у це навіть повірити, колиб більшовики не мали за собою вже довгої дипломатичної практики саме щодо Польщі, до якої радянські дипломати все спали солодково меланхолійні ноти. Що більшовики насправду не бажають собі війни з Польшею, в те ми віримо, бо всяка війна збила у них все те, що вони з важким трудом осягнули на полі господарської відбудови. За шину того миру вони готові жертвувати не тільки литовськими претензіями до Польщі, тотові зберігати не тільки 2 арт. рижського договору, але й жертвувати всіми іншими його артикулами, а між иншим і тими, в яких говориться про забезпечення прав і свободного розвитку для України і Білорусинів під Польшею. Для закрплення своїх революційних здобутків більшовикам треба жита, але це ще не рівнозначне з тим, що для ще кращого скріплення себе і своїх позицій у СРСР їм необхідна також соціальна революція в Польщі. Та це зовсім інша справа. Революції не робиться дипломатичними нотами. І підготовляється іншими засобами, а тому дипломатичні ноти можуть бути не тільки солодкими, але навіть цілком солодкі, вони можуть бути ідилічними, миролюбивими та повні прихильських компліментів. Це не лише не шкідливе, але й корисне, а

корисне для інтересів соціального "броження" в Польщі, бо чим ближче до державного зближення між СРСР і якоюсь державою, тим краще це для тих, що мають за завдання підготувати матеріал і поле для соціальної революції в тій державі.

Нинішня Польща мабуть тому не похочує того зближення, але своєю внутрішньою політикою фактично підготовляє те зближення не між урядами, а між тим, що по термінології більшовицької ноти зветься "народом". Фактично треба розуміти те зближення не між народом а пролетаріатом обох держав. Бо таке правдиве значіння того більшовицького змісту, що його вкладають вони в поняття "народу".

Отже солодкість у нотах а навіть формальне зближення з урядами, а одночасно пра я інших чинників над фактичним зближенням між "народом" — ось тактика радянської дипломатії, що хоч у нас не найшла покищо своїх реальних наслідків, то вже дала ясні овочі на Далекому Сході. І тому для Європи солодкість останньої більшовицької ноти не є ніякою несподіванкою і не добавчуємо її причини навіть у Ірландії Пілсудського, а в старому випробованому способі дипломатичної більшовицької тактики.

Радянська Україна.

Музей діячів науки та мистецтва.

Всеукраїнська Ака емія Наук організує музей діячів науки та мистецтва. "Береаль" надіслав з Харкова для музею дуже цінну колекцію. Скоро музей мають перенести до давньої Печерської Лаври. Назначена ціла низка вистав для широких кол української суспільності. Перша вистава має бути присвячена виключно українським композиторам Лисенкові а звязку з тим, що в 1927 р. минає 75 літ від дня його народження та 15 літ від дня смерті. На виставі буде виставлений великий матеріал про діяльність Лисенка, будуть рукописи невіданих творів і інші речі звязані з іменем Лисенка. (РАТАУ).

Наукова експедиція в район Дніпрелястану.

Голова Всеукраїнського археологічного комітету проф. Новицький висловив свій погляд на історично-археологічну експедицію в район Дніпрелястану такими словами: Ще в 1925 р., коли надійшли перші відомості про проєкт будови Дніпрелястану, Всеукраїнський археологічний ко-

мітет звернувся до Головнауки з проханням про те, що треба ще перед розпочаття земляних робіт у Дніпрелястані зробити подірбний археологічний розвід Залоріжжя. В часі перебування в Київі голови Головнауки Яворського, в УАН, знову порушила це важке питання. Уряд на це згодився. Ми сподіваємося найти на Запоріжжі багато пам'яток української старовини, великої історичної ваги. Запоріжжя ще мало досліджене, бо за царату на вивчення Січи звертали мало уваги. Ми певні, що майбутні археологічні розкопки матимуть величезне історичне значіння та дадуть багато нового для дослідження узбережних районів Запоріжжя.

Великий князь для наводнення Херсонщини.

В звязку з будовою Дніпрелястану передбачена будова великого каналу з Кахівки до Синдовська для наводнення Херсонщини. Плани будови каналу розглядає Херсонська Округна Палаова Комісія.

Соціально-історичний музей у Бердичеві.

Дня 14. листопада відкрито в Бердичеві окружний соціально-історичний музей. Він буде зватися: Музей ім. Дзержинського. Поміщення для музею виділено в старовинному монастирі 16-го століття, що належав колись до ордену богатих Кармеліт. Музей має нині 2000 експонатів: колекцію гравюр, видання кармелітської друкарні та єдику на Україні збірку портретів діячів кармелітського ордену.

Жидівська колонізація йде далі.

Харківські "Вісти" з 13. листопада ц. р. пишуть про неї досліпно ось як:

Український Комітет Земельного влаштування євреїв-трудящих при ВУЦВК-у зробив підсумки переселення євреїв в 1926 р. В цьому році видано нарядів на 95 проц. всієї землі, що її відведено для переселення, і більше 80 проц. всіх переселенців фактично вже переселилися. Грунтуючись на цих даних, комітет визнає, що тяжіння всіх груп єврейського населення перейти на землю збільшується. Через це Укркомзет визнає за потрібне в 1927 р. виконати план єврейського переселення на українських землях на 100 проц. Перед відповідними органами порушено питання про ясну підготовку земельних ділянок до прийому переселенців. Для весняної групи комплектування переселенських товариств вирішено зробити між 15. листопада та 1. січня, а всі наряди видати не пізніше 15. січня, щоб всі переселенці астигли зробити явні засів.

Далі Укркомзет ухвалив, щоб при кредитуванні переселенців в першу чергу звертати увагу на укріплення місних категорій переселенських господарств, зокрема, на постачання машин та насіння.

Визнаю також за потрібне строжи організувати на землях єврейського колхозу товариства взаємодопомоги. Для організації переселенців із законодавством про переселення буде видано низку брошур єврейською мовою. Ухвалено також прохати Раднарком виділити в мажоритаріющини та Запоріжжя кілька тисяч ділянок, в звязку з великим числом осіб, що хочуть перейти на хліборобську працю. За проханням ОЗЕТ-у визнаю за доцільне утворити спеціальне товариство "Огрофонд" для фінансування єврейських переселенців. Висно на також за потрібне через об'єднаність українських земельних фондів переселити за межі України не менш 2-х тис. єврейських родин, для чого подається відповідне прохання до Комзету союзного ЦВК-у і НКЗ-ему РСФРР прискорити виділення для потреб єврейських переселенців а України земельних ділянок.

Історія одної конфіскації.

Анулювання конфіскації відозви Т-ва опик над українськими емігрантами.

Прокуратура окружного карного суду у Львові сконфіскувала відозву Товариства опик над українськими емігрантами у Львові ч. 1/1926. з жовтня 1926 за уступ: У переселенні єврейського народу роль і завдання еміграційних урядів мусять сповнитися товариства опик над емігрантами, котрих задача дуже важка і тяжка зада браку влади, якою розпоряджують еміграційні уряди державних народів і задля браку матеріальних засобів. Задача тих товариств тим тяжча, що не раз приходиться їм поборювати і протидіяти еміграційній політиці Державного Еміграційного Уряду, котра то політика може бути ворожа для поневоленої нації.

Конфіскату ту узнав окружний карний суд у Львові ореченням з дня 20. жовтня 1926 Пр. 453/26 о правданню, добачуючи в ікримінованім уступі знамена злочину з § 65 к. з. (заклочення публічного спокою), наслідком чого зарядив знищення накладу та видав наказ дальшого поширювання сконфіскованої відозви.

Внаслідок спротиву, внесенного адвокато-м д-ром Володимиром Бачинським, відбулася в цій справі дня 6. листопада 1926 явна розправа в окружних карнім суді у Львові під проходом надр. Когмана. Прокуратура заступала заст. прокуратора Зубрицький, Товариство опик над українськими емігрантами ада д-р Волод. Бачинський. Окружний суд не уаглядив спротиву і вдержав у силі агадану конфіскації.

Проти того оречення вніс д-р В. Ба.

БЕРНАРД ШОВ.

Діти невігдою.

Досвідчені родичі, коли хтось боронить перед ними діточих прав, ставлять зовсім природно питання, чи діти мають право робити все, що їм до вподоби. Найкращою відповіддю на це є запит, чи старші мають право робити все, що їм до вподоби. Ці два випадки є зовсім такі самі. Старша ала особа не може робити всього, що їй забагнеться, так само як не має до цього права нечевна дитина. Принципово нема ріжниць між правами дитини і старших; ріжниця між ними існує тільки щодо обставин. Триймаємо, що старшу особу можна карати тільки силою закону; навіть, коли вона з цим законом ка-дана, тоді особа, якій вона зробила кривду, не має права виступати як суддя, трибнал або виконавець карн. Правда, що працевдав повинен так щоденно із своїми робітниками; але такої обставини не виправдуємо і не вважаємо її сугою; вона є тільки капіталістичним адовживанням, якого ніхто у принципі не боронить. Про звязини дитини з родичами або нянькою ніхто не дискутує, тому, що вони є не відкидані. Не можна вести безсторонного судового слідства в кожному випадку, коли поведінка дитини є погана. А дозволити дитині поводитися погано не спонукаючи її неприємним способом до того, щоб вона була свідомою свого поганого вчинку, значило би її псу-

вати. Тому-то старші мусять протиділати їй до певного рода, не освоючись на нічому більше як тільки на своїй совісті, щоб дитина не зазнала несправедливості або нечестивості. Ця акція може бути потоком лайки, який кінчиться скаженими ударами, що завдають біль а наводять страх; вона може бути напимненням, що розбуджує викиди совісті, або може бути кепкуванням, яке доводить дитину до почування сорому та покори, або врешті проповіддю, яка прокине в дитині віру, що вона є малим океанним сотворінням на дорозі до пекла. Дитина не має в усіх цих випадках ніякої іншої оборони крім чести-сти та совісті старшої особи; і старші не повинні би цього забувати, бо в цьому лежить важка відповідальність.

А тепер приходять інші труднощі. Від такої важкої відповідальності не можна звільнити осіб слабого характеру або малого розуму. З другого-ж боку не можна замучувати дітьми людей з високими прикметами характеру та розуму.

Дитина є вічно рухливим, крикливим сотворінням, з ненаситною жадобою знання, а тим самим з божевільною завзятістю звертається із ріжними питаннями. Коли дитина мусить сидіти в кімнаті з високоінтелегентною і вразливою дорослою особою, тоді їй треба сказати, а навіть інколи її примусити, щоб сиділа тихо і не говорила, а це на-рушує її здоров'я, є неприродним домаганням, несправедливістю, жорстокістю і се-елюбством, яке не знає толеранції. Наслідком цього є

те, що високоінтелегентна і вразлива людина передає дитину няньці, яка не має нервів і тому може вдержати більше гомону, але одночасно не має вагань чутливої совісті і тому може бути для дитини дуже поганим товариством.

Тепер доходимо до центрального пункту факту: факту, якого ніхто не признає, хоча він є точним розясненням жалкої системи виховання дітей та знущань над ними, які ми прикриваємо такими лицемірними поняттями як "виховання", "дисципліна", "формування характеру", тощо. А тим фактом є просто те, що дитина є для дорослих невігдою. Що більше: ця невігдо-стає шораз більше нестерпною, в міру того, як старша особа стає більше освіченою, вразливішою і шораз глибше занятаю духовною працею. Коли дитина бавиться, вона є криклива, і повинна бути криклива; Нютон при праці є спокійний, і повинен бути спокійний. Дитина повинна проводити більшість свого часу на забаві, так само як старший при праці. Я не маю тут на думці людей, які циячкаються собою і доходять до смішного стану нервової недуги, так, що врешті не уявляють собі можливості праці підчас метушні, яка здорових людей радує та підбадьорує. Я є певний, що якщо люде мали вибирати між життям серед невинного діточого гомону і життям там, де ніколи цього гомону й не було, то всі люде із здоровим тілом і душею воліли би негавгаючий шум, ніж негавгаючу тишу. Одначе природна ситуація не поимшує нас

до такого вибору. Нема ніякої причини, чому діти та старші не могли би себе взаємно бачити так часто як це є в інтересі обох сторін, але не більше і не менше. Навіть тепер ви не є примушені вибирати між двома крайністями: післати дитину до пансіону (себто позбутися її під менш-більше лицемірним претекстом) або вдержати її завжди в хаті.

Більшість працюючих людей або посилася нині свої діти до публічної школи або викладає їх за двері. Таким робом родичі нахочуть для себе розв'язку. Не є це розв'язка для дітей, так само як не є розв'язкою справи для кози прив'язати її шнурком на полі, або для неоподаткованого собаки: лапати її на вулиці. Це доказує тільки, що в ні одній суспільній класі нема людей, які хотіли би добровільно зносити товариство своїх дітей, а тим самим помилковою є думка, бушімо родина дає дітям товариство з повчальними прикладами, або що родина є суспільною єдністю. Родина є в цьому випадку, — як і в численних інших — звичайним гумбогм.

Старі та молоді не можуть ходити тою самою ходою без мук, а остаточно й без втрати здоров'я для одної сторони. Коли вони сидять у зачиненій кімнаті, вони не в силі стерпіти тої самої температури і такої самої скількості свіжого воздуха. Коли навіть полишити на боці головні елементи шуму, неспоккою і цікавості, то діти можуть зовсім не звертати уваги на чида. Згуки, пахощі та